

ORKİDE ANAOKULU

ETKİLİ ÖĞRETMENİN

İLETİŞİMİ

PSİKOLOJİK DANIŞMAN
DUYGU IŞIK

Çocuğun bir bütün olarak gelişimi, erken yaşlardan başlayarak çevresiyle kurduğu etkileşimin ürünüdür. Çocuğun öğretmeniyle kurduğu iletişim çocuğun gelişiminde, öğrenmesinde, okula ve öğrenmeye karşı olan tutumunda ve okula uyumunda önemli bir faktördür (Şahin, Kandır, Can Yaşar ve Yazıcı, 2012)

Bu nedenle de okul öncesi eğitim öğretmenlerinin çocuklarla iyi iletişim kurabilen bireyler olması büyük önem taşımaktadır (Poyraz ve Dere, 2001; Köksal Akyol ve Koçer Çiftçibaşı, 2005)

Sınıf-içi iletişimin niteliği, öğrencilerin kişilik gelişimleri ve başarılarını etkileyen önemli bir unsurdur

Okul öncesi eğitim öğretmenlerinin öğrencilerine karşı empatik anlayış içinde olması ve etkili bir iletişim için gerekli olan koşulları sağlamaları; onlarla etkin ve sağlıklı iletişim kurmalarını sağlayacak, onların olumlu benlik geliştirmelerine, uyumlu kişilik özellikleri kazanmalarına, ilerdeki öğrenim hayatlarında daha başarılı olmalarına ve kendilerini gerçekleştirmelerine yardımcı olacaktır (Çelik ve Çağdaş, 2010)

Öğretmenlik mesleği ile iletişim becerisi, etle tırnak gibidir. İletişim kurmadan öğretmenlik, iletişim bilmeden lider öğretmen olmak imkânsızdır

Öğretmen, öğrencisi ile iletişim kurarken, öğrencilerin gözüne bakmalı, sen önemlisin ve çok değerlisin mesajı vermelidir. Öğrencisinin gözüne bakmayan, ona olumlu mesajlar göndermeyen bir öğretmenin, öğrenciyi etkilemesi, ayağa kaldırması, bir hedefe odaklanmasını sağlaması ve başarıya giden yolda onun paydaşı olması mümkün değildir.

Öğretmen, öğrenci ile iletişim kurarken, öğrencinin kelime dağarcığına uygun sözcükleri seçmesi gerekir. Ağdalı, süslü, uzun ve telaffuzu zor sözcükleri kullanarak öğrenci ile iletişim kurmaya çalışmak doğru değildir. Duru iletişim kurmak, anlaşılmaq açısından önemlidir.

Öğretmen, öğrenci ile iletişim kurarken, öğrencinin boyunun hizasına kadar eğilmeli ve onunla güçlerin eşitliği ilkesine göre iletişim kurmalıdır.

Öğretmen dik durduğunda, öğrenci o gücün karşısında korkar ve iletişim kanallarını kapatır. Bu durum da sağlıklı iletişimin kurulması zorlaştırır.

Öğretmen öğrenciyi dinlemelidir.

Dinlemek;

- yorum yapmadan,
- öğrencinin sözünü kesmeden,
- suçlamadan
- sabırla,

öğrencinin anlatmak istediğini anlamaya çalışmaktır.

Daha sonra öğrencinin anlatmak istediğini düzgün sözcüklerle öğrenciye ifade etmek gerekir.

Öğretmen öğrenciyle etkili iletişim kurmak istiyorsa, empati, saygınlık, eşitlik, etkililik ve yeterlilik gibi özelliklere sahip olmalıdır

ÖĞRETMENİN İLETİŞİM DİLİ;

Öğrenciyi suçlamak “sen” dili, öğrencinin olumsuz bir davranışından, öğretmenin nasıl etkilendiğini anlatması “ben” dilidir.

- Öğretmen öğrenci ile “ben” dilinde iletişim kurmalıdır.
- Sen dili öğrencilerin kendilerini olumsuz algılamasına sebep olur.
- Sen dili öğrencileri savunmaya iter.
- Ben dili kullanan öğretmen, öğrencileriyle gerçek, yakın ve anlamlı ilişkiler kurar.
- Ben dili ile iletilen mesaj davranışın yükümlülüğünü öğrencide bırakır.
- “Sen” dili suçlayıcı, “ben” dili ise yapıcı bir özellik taşır.

Ben dilinin üç önemli katkısı

- 1- öğrencilerinin davranışlarını değiştirme ihtimali yüksektir.
- 2- öğrenci ile çok az olumsuz değerlendirme içerir.
- 3- iletişimi zedelemmez.

Örnek: (sen dili) -yeter artık sus, ne kadar yaramazsın.
(ben dili)- ben ders anlatırken konuştuğunda dikkatim dağılıyor sinirleniyorum

Öğretmen öğrenci ile öz saygıyı geliştirici dil kullanmalıdır.
Öz saygıyı geliştirici dil için, öğrenciye olumlu betimlemeler yapmak gerekir.

Örnek:

“Kendini motive etme konusunda sorunlar yaşıyorsun. Sana nasıl yardımcı olabilirim?”

Öğretmen “Tost tekniği” ile iletişim kurmalıdır.

Tost tekniği olumlu, olumlu, olumsuz cümleleri içerir ve yargılamadan, olumlu davranışları gördüğünü vurgular.

Örneğin, okula zamanında gelmen çok güzel bir davranış. Ayrıca, ders araç-gerecini de çok temiz kullanıyorsun. Bir de arkadaşlarıyla empati kurabilsen, daha da güzel olacak...

Öğretmen öğrenci ile iletişim kurarken, empatik dil kullanması, öğrenciyi ve duygularını anlamaya çalışması, öğrenciyi yargılamadan iletişim kurması önemlidir.

Öğretmen öğrenci ile iletişim kurarken, “ama” bağlacını kaldırmalı “ve” bağlacını kullanmalı, olayları birbirine bağlarken önkoşul ileri sürmemelidir.

Örneğin; Sen balığı seviyorsun ama ben tavuğu seviyorum.
Sen balığı seviyorsun ve ben buna saygı duyuyorum.

En büyük iletişim
problemimiz:
Anlamak için
dinlemiyoruz. Cevap
vermek için
dinliyoruz.
Metin Hara

Öğretmen öğrencilerle iletişim kurarken, eleştirel dili değil, yapıcı dili kullanması gerekir.

Örneğin; Öğrencinin resim etkinliğine bakan öğretmen:
Ali, etkinliğin karalamaktan ibaret. Al, yeniden yap bu ne? yerine
“Ali, etkinliğini boyama tarzın çok hoş renk seçimlerini çok sevdim ve tamamlaman hoşuma gitti. Şeklinde mesaj göndermesi gerekir.

Öğretmen öğrencinin beden dilini iyi okuması gerekir.

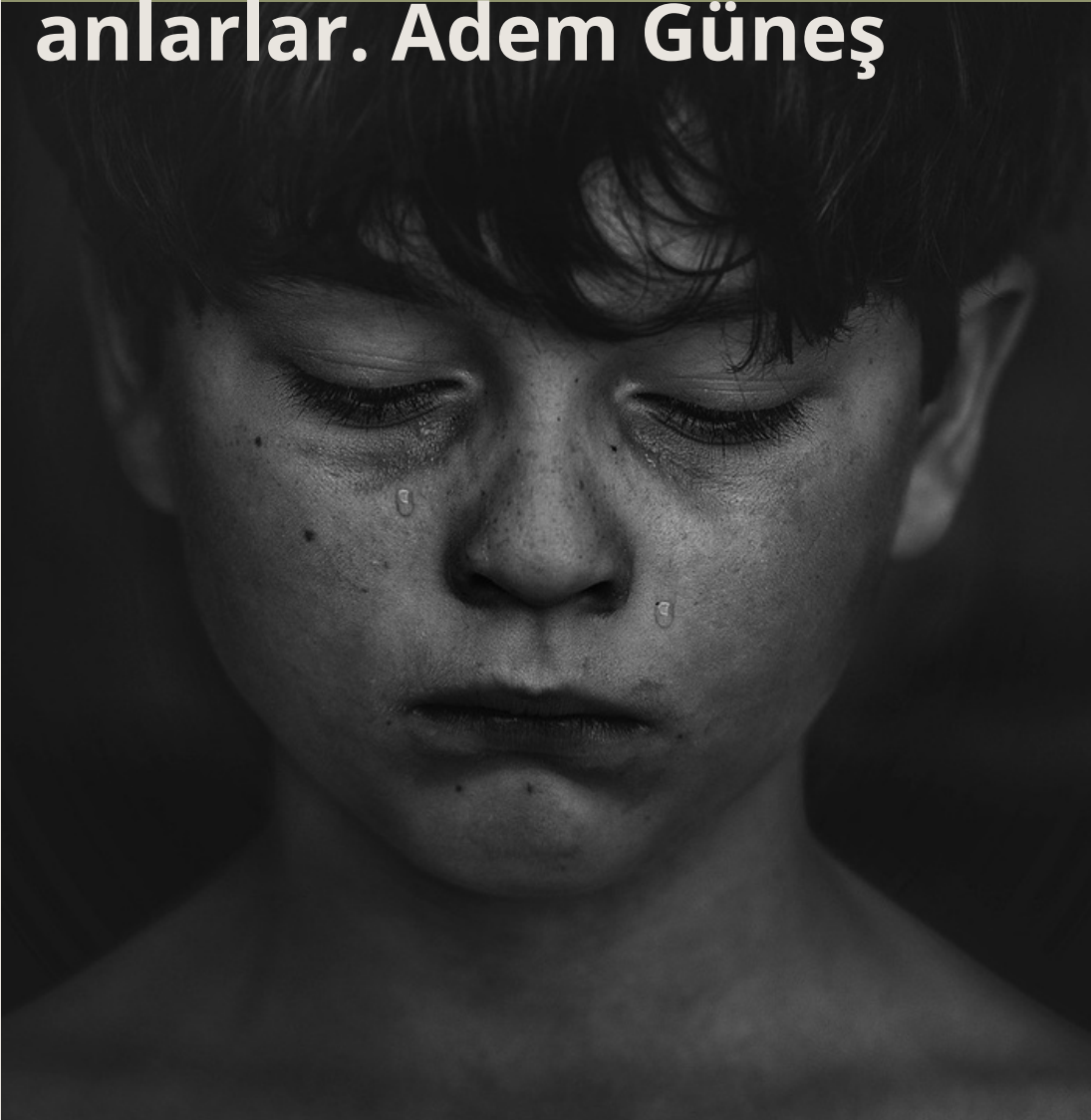
- Öğrencinin tırnak yemesi, kaygı ve korkusunu;
- kalemin arkasını ısırması bilgi eksikliğini,
- gözünü kaçırmaması utangaçlığını,
- ayaklarını sıraya sarmaşık gibi dolaması bilgi eksikliğini ya da kaygıyı,
- ellerini çenesinin altına getirmesi sıkıldığını,
- kapalı elle iletişim kurması bir şeyleri gizlediğini,
- kesik kesik konuşması korktuğunu,
- gözlerini kısması konuyu anlamadığını,
- parmaklarını yüzüne doğru koyması, konu hakkında konuşanın görüşlerine katılmadığını,
- ayaklarının baktığı yön, onun ilgilendiği yönü göstermesi anlamına gelir.

Çocuklar duyarak,
yani hissederek
iletişim kurarlar.

Çocuk bir ruh
okuyucusudur.

Karşısındakinin ne
söylediğini değil, ne
söylemek istediğini

anlarlar. Adem Güneş

Güçlü iletişim becerisine sahip olan öğretmenler, öğrencilerini daha kolay etkileyebilmekte, onları daha kolay harekete geçirebilmekte ve disiplin sorunlarını daha kolay çözebilmektedirler.

Öğrenci, veli ve diğer eğitim paydaşları ile yaşadıkları sorunları, iletişim becerileri ile kolayca aşabilmekte ve sorunlar büyümeden çözüm yolu bulabilmektedirler.

Öğretmen etkili iletişim dilini sadece, sorunları önlemeye yönelik değil, öğrencilerin hayatları boyunca kullanabilecekleri önemli bir beceri elde etmelerine katkıda bulunacaktır.

Öğretmenin rol model olma, öfkeyi kontrol etme, stresle başa çıkma becerileri, öğrencilere yeni davranış, tutum ve beceri kazandırmada önemli rol oynayacaktır.

VELİ İLE İLETİŞİM
KURARKEN DİKKAT
EDİLMESİ
GEREKENLER;

1. Öğretmen görüşme sürecinin her aşamasında sorumlu, duyarlı ve anlayışlı davranmalıdır.
2. Görüşme konusunu kısaca açıklamalı ve dostça bir ilişki geliştirmelidir.
3. Görüşme yerinin fiziksel özellikleri uygun olmalıdır.
4. Gerekğinde öğrencinin avukatlığını yapmalıdır.
5. Velilere çocukları hakkında soru sorabilmeleri için zaman vermelidir.
6. Velilerin sorularını içtenlikle, nazik ve duyarlı bir şekilde yanıtlamalıdır.
7. Anne-baba okula geldiğinde daima güler yüzle karşılanmalı ve çocukları konusunda yanlış davranışları varsa bunlar yüzlerine her kesin önünde vurulmamalıdır.
8. Her veliye eşit mesafede olunduğu hissettirilmelidir.
9. Öğrenciler ile ilgili özel konular veli toplantılarında dile getirilmemelidir.
10. Anne-babalar çocukları için iyi şeyler duymak isterler. Bu nedenle görüşmeye daima çocuklar konusunda iyi haberlerle başlamak ilişkiyi olumlu yönde etkileyecektir.
11. Anne babaya öğretmenin çocukları ile ilgilendiğini hissettirmesi önemlidir.

DİNLEDİĞİNİZ İÇİN TEŞEKKÜRLER

PSİKOLOJİK DANIŞMANI
DUYGU IŞIK